

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2423/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Dětský domov, Přípravný stupeň základní školy speciální a Školní jídelna, Sedlec-Prčice, Přestavlky 1
Sídlo:	257 91 Sedlec-Prčice II.
IČ:	70 843 538
Identifikátor:	600 021 394
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Bc. Hana Fárová
Zřizovatel:	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti:	Přestavlky 1 Sedlec-Prčice, Vítkovo náměstí 93 Neveklov, Tloskov 2
Termín inspekční činnosti:	5. a 6. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální. Sledovaným obdobím byly poslední tři školní roky.

Aktuální stav školy

Právnická osoba Základní škola, Dětský domov, Přípravný stupeň základní školy speciální a Školní jídelna, Sedlec-Prčice, Přestavlky 1, podle zápisu do školského rejstříku vykonává činnost základní školy speciální (dále škola nebo ZŠS), základní školy praktické, dětského domova a školní jídelny. Dvě třídy ZŠS jsou umístěny v budově odloučeného pracoviště na adrese Prčice, Vítkovo náměstí 93 a jedna třída u poskytovatele sociálních služeb

v odloučeném pracovišti Tloskov 2. Zřizovatelem školy i poskytovatelem sociálních služeb je Středočeský kraj.

Škola poskytuje základní vzdělávání, kterým žáci dosahují stupně *základy vzdělání*. Počty a struktura žáků ve sledovaných letech zůstávají obdobné, v rozmezí 15 až 18 žáků. Aktuálně se ve škole vzdělává 18 žáků s prvotním postižením mentálním (středně těžkým, těžkým a hlubokým), druhotným postižením bývá nejčastěji postižení smyslové, tělesné nebo jiné. Do školy dochází většina žáků z dětského domova, dále školu navštěvují klienti žijící celoročně u poskytovatele sociálních služeb v Tloskově, ojediněle přicházejí žáci z rodin z blízkého okolí. Během vzdělávání je kontakt většiny žáků s rodinou minimální.

V rámci optimalizace byla v roce 2005 z rozhodnutí zřizovatele s původním školským zařízením sloučena dřívější pomocná škola. Ředitelka převzala tři učitelky pomocné školy, do práce se žáky se postupně zapojovalo více asistentek pedagoga, dvě nekvalifikované vyučující si doplnily vzdělání. Částečně se zlepšily materiálně technické podmínky pro vzdělávání: prostory školy se zvětšily, byla vybudována tkalcovská dílna, proběhlo malování a běžné údržbové práce. Byly obměněny žákovské počítače a dokoupeny notebooky a další speciální pomůcky a zařízení. Od poslední inspekční činnosti byla významnou změnou tvorba školního vzdělávacího programu „*Škola za poznáním*“ (dále ŠVP). Od školního roku 2010/2011 zahájila výuku žáků podle vlastního ŠVP (postupně v 1., 2. 7. a 8. ročníku), ostatní žáci se vzdělávají podle dobíhajících vzdělávacích programů *Pomocná škola a přípravný stupeň pomocné školy čj. 24035/1997-22 a Rehabilitační program pomocné školy*.

Činnost školské rady naplňuje prozatím pouze formální legislativní požadavky, nepřichází s iniciativními návrhy či řešeními pro zkvalitnění výchovně vzdělávací práce. Škola úzce spolupracuje s pracovníky státního zastupitelství. Probíhá účinná spolupráce se sociálními a klíčovými pracovníky, odborníky zájmových, specializovaných a dalších organizací. Škole se podařilo navázat přínosnou spoluprací se sponzory.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola zabezpečuje funkční vnitřní i vnější informovanost a komunikaci. O své vzdělávací nabídce pravdivě informuje při vyhlásování zápisu k povinnému základnímu vzdělávání, vyhlásování zápisu zveřejňuje obvyklým způsobem. Při adaptaci žáků na školní práci učitelky zohledňují jejich speciální vzdělávací potřeby (dále SVP). Dle doporučení školských poradenských zařízení vypracovaly učitelky 20 žákům individuální vzdělávací plány (dále IVP). Jejich zpracování, interní i externí vyhodnocování jsou účinná. V průběhu vzdělávání učitelky úzce spolupracují s pracovníky školských poradenských zařízení, školními specialisty a dalšími odborníky. Vycházejí z pedagogické diagnostiky a kladně ovlivňují školní úspěšnost žáků. Při případné neúspěšnosti žáků přijímají adekvátní opatření (konzultace, doučování, individuální program přípravy). Učitelky vyhodnocují čtvrtletně práci žáků, popisují nejen zvládnutí kompetence a dovednosti, ale i jejich pokrok. S výsledky vnitřního hodnocení pedagogický sbor systematicky pracuje, většinou se jedná o úpravu vzdělávacích cílů a časového rozvržení učiva.

Disponibilní hodinovou dotaci ve školním vzdělávacím programu škola využila především pro navýšení hodin předmětů: doplňovací hodina (nápravná cvičení, speciálně pedagogická péče, realizace průřezových témat), psaní, čtení, řečové výchovy, počtů, věcného učení a práci s počítačem.

Ve sledované výuce učitelky využívaly moderní pedagogické metody a postupy, s využitím ICT technologií poskytovaly efektivní individuální podporu žákům a uplatňovaly diferencované činnosti. Pro rozvoj osobnosti žáků má škola již svým charakterem dobré předpoklady (nižší počty žáků ve třídách, asistenti pedagoga, speciální pedagogové aj.), podporou je organizace dalších aktivit (kurzy, besedy, přednášky). Při výuce učitelky využívaly možnosti alternativního a augmentativního dorozumívání. Učivo prezentovaly nejčastěji formou frontální výuky jedné skupiny žáků souběžně se samostatnou prací další skupiny či jednotlivců. Asistentky pedagoga se žáky učivo procvičovaly. Vyučující dodržovaly zásady psychohygieny, složitější činnosti zařazovaly na počátku výuky, neopomíjely relaxační chvílky a různorodé činnosti. Hodnocení žáků bylo průběžné a motivující.

Výchovná poradkyně (dále VP) plní úkoly z oblasti poradenských služeb standardně ve spolupráci s metodikem prevence, třídními učitelkami a ředitelkou školy. Jde především o sjednocování výchovně-vzdělávacích a režimových postupů školy, dětského domova, ústavu, případně rodiny. Kvalitní kariérní poradenství je orientováno k dalšímu vzdělávání žáků v odborném učilišti nebo k práci (na kratší úvazek) v ústavu. Úspěšnost závisí na osobnostních kvalitách a míře postižení žáků.

Prevence sociálně patologických jevů obsahuje veškeré oblasti možných rizik, především vede k napomáhání při zvládnutí vlastního chování a vytváření kladných vztahů mezi žáky. Uskutečňuje se především prostřednictvím výuky, začleněním do speciálních programů v oblastech drogové závislosti, kouření, sexuálního chování, dopravní výchovy, kriminality. K prevenci přispívají zájmová činnost, ozdravné pobyty, jednodenní aktivity. Předcházení negativních jevů podporuje škola i pořádáním společných kulturních a sportovních aktivit, při kterých jsou žáci nenásilně včleňováni do většinové společnosti. Dokladem funkčnosti systému je převažující pozitivní pracovní atmosféra a minimální výskyt negativních jevů (krádeže, kouření) závažnějšího charakteru. Učitelky bezprostředně a účinně vyřešily např. kouření žáka, drobné krádeže, méně závažné porušení školního řádu.

Škola úspěšně podporuje zdravý vývoj žáků. Zajišťuje pro ně pitný režim a stravování. Udržitelný rozvoj škola podporuje ve spolupráci se specializovanými organizacemi, činnosti koordinuje metodik environmentální výchovy. Dokumentace školy obsahuje témata z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ), ředitelka organizuje pravidelné prověrky a revize, stanovuje a realizuje ozdravná opatření. S pravidly BOZ jsou žáci, učitelé i zaměstnanci školy prokazatelně seznamováni, probíhají i jejich dodatečná poučení. Soustavně probíhá poučování žáků o činnostech, při kterých by mohlo dojít k úrazu. Během dne jsou žáci pod stálým dohledem. Prevence úrazovosti je účinná, ve sledovaném období nedošlo k žádnému vážnému úrazu. Byla zaevidována drobná poranění způsobená z nedbalosti, bez úmyslného zavinění jinou osobou.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Právnícká osoba vykonává své činnosti v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Déle než tři po sobě jdoucí roky škola nevykonávala činnost přípravného stupně základní školy speciální a požádala zřizovatele o výmaz této součásti z rejstříku škol a školských zařízení. V souladu s § 150 odst. 1e) školského zákona obdržela v průběhu inspekce ředitelka školy (dále ŘŠ) rozhodnutí orgánu, který vede rejstřík škol a školských zařízení, o výmazu přípravného stupně základní školy speciální zároveň se změnou názvu školy.

ŘŠ vydala ŠVP. Během inspekce byly nedostatky formálního charakteru (hodnocení žáků na vysvědčení - slovní hodnocení, celkové hodnocení žáka na vysvědčení - stupeň nehodnocen) vedením školy odstraněny. ŠVP je zpracovaný v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální, odpovídá charakteru školy, vyhovuje požadavkům školského zákona. Učební plány v hodnoceném období souhlasily s realizovanými dokumenty. Do obsahu vzdělávání předmětů jsou zpracovány prvky speciálních i alternativních pedagogik a terapií (hipo, muziko, ergo). Učební plány realizovaného vzdělávacího programu ve sledovaném období škola naplňuje.

Náležitosti jmenování ŘŠ souhlasí s předpisy, předpoklady pro výkon činnosti ředitelka splňuje. Stanovila funkční organizaci provozu školy, plní povinnosti ve vztahu ke zřizovateli, školské radě a pedagogické radě. Pedagogická rada standardně plní své povinnosti. Při vydávání rozhodnutí o právech a povinnostech v oblasti státní správy i ostatních postupovala ŘŠ v souladu se školským zákonem. Povinně zveřejňované dokumenty (školní řád, výroční zpráva o činnosti školy a ŠVP) byly v době inspekce zveřejněny. Ve školním řádu shledala ČŠI rizika, nenaplněním požadavků stanovených vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších změn (dále jen Vyhláška č. 48) – v pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků chybí zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků, zásady pro výstupní hodnocení, celkové hodnocení žáků na vysvědčení – stupeň nehodnocen, v případě pochybnosti zákonných zástupců o správnosti hodnocení - přezkoumání výsledků hodnocení žáka). Výroční zpráva a vlastní hodnocení školy jsou zpracovány v požadované struktuře, mají dobrou vypovídací hodnotu. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání škola dodržuje, realizuje slovní hodnocení výsledků vzdělávání žáků (během inspekce byly dopracovány zásady pro používání slovního hodnocení na vysvědčení v souvislostech, které ovlivňují žákův výkon, označení dalšího rozvoje žáka, zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat v souladu s § 15 odst. 2 věta druhá Vyhlášky č. 48), při hodnocení pedagogové zohledňují zdravotní postižení žáků. Kontrolní činnost vedení školy je účinná, probíhá formou hospitací i kratších vstupů do výuky. Opatření jsou dostatečná, vedou k vyšší míře samostatnosti, maximálnímu rozvoji žáků a k posilování jejich sebevědomí. Na běžné úrovni (s drobnými nedostatky formálního charakteru) je vedena povinná dokumentace školy.

Organizaci vzdělávání přizpůsobila ŘŠ aktuálním potřebám žáků, výuka probíhá v klasických vyučovacích hodinách, kratších i déletrvajících blocích, jedno i vícedenních projektových činnostech. Žákyni s hlubokým MP povolila ŘŠ jiný způsob výuky v souladu s § 42 školského zákona. Jeden žák je individuálně vzděláván podle § 41 školského zákona, škola postupuje podle legislativních požadavků. U dvou žáků starších dvaceti let využila ŘŠ možnost § 55 odst. 2 školského zákona – povolení pokračování v základním vzdělávání do dvacátého šestého roku věku. Náročnost práce ve všech třídách se snaží ŘŠ částečně kompenzovat také ustanovením tří asistentek pedagoga, pracujících dle rozvrhu ve všech třídách.

Úroveň řízení odpovídá typu školy a jejich personálnímu obsazení. Strategie školy odpovídá dlouhodobým záměrům ve školství. Pracovníci školy se účinně podílejí na řízení i rozvoji školy dle svých vhodně stanovených kompetencí.

Ve speciální škole vyučují tři učitelky a tři asistentky pedagoga. Mírným rizikem je kvalifikace vyučujících, pouze jedna splňuje požadovanou odbornost. Koordinátor tvorby ŠVP, VP, metodička prevence neabsolvovali kvalifikační studium ke splnění požadovaných dalších kvalifikačních předpokladů. Koordinátora ICT škola nemá, koordinátor environmentální výchovy si v současné době potřebnou kvalifikaci doplňuje.

V souladu se záměry probíhá další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), je dostatečné, podporuje realizaci ŠVP a respektuje individuální potřeby pedagogických pracovníků. Aktuálně DVPP preferuje témata speciální pedagogiky - vzdělávání žáků s autismem, prevenci rizikového chování, ekologickou a environmentální výchovu.

Základním zdrojem financování jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu, které byly použity hospodárně v souladu s účelem poskytnutí. Přidělené prostředky byly využity na mzdy, učebnice, učební pomůcky, školní potřeby atd. Důležitým zdrojem financování je příspěvek na provoz školy poskytnutý z rozpočtu zřizovatele, ze kterého škola hradí veškeré provozní náklady. Ve sledovaném období narůstaly problémy s nedostatečnou výší rozpočtu – škole se nedostává finančních prostředků na běžný základní chod školy. Obvyklé finanční prostředky doplňovala škola dále i zapojením do grantových aktivit MŠMT, evropských sociálních fondů, Středočeského kraje. Prostředky škola využila k zajištění podpory prostřednictvím asistentů pedagoga, zvýšení nenárokových a nárokových složek platu pedagogických, nepedagogických a kvalifikovaných pracovníků, vybavení pro žáky a na soutěže a přehlídky.

Výuka v ZŠS probíhá ve třech bezbariérových učebnách ve dvou odloučených pracovištích. Žáci využívají i odbornou pracovnu pro výuku informatiky, školní cvičnou kuchyňku, dílnu pro výuku dílenských prací a zahradu. V každé kmenové učebně je počítač, bez připojení k internetu a bez tiskárny. Škola nemá vlastní tělocvičnu, pro výuku tělesné výchovy využívá relaxační místnost, pronajímá si v zimním období si pronajímá tělocvičnu v Sedlci – Prčici, v letním období cvičí žáci v parku a na hřišti při hlavní budově školy v Přestavlkách. Ke své přípravě využívají žáci knihovnu. Pomůcky jsou průběžně doplňovány dle nabídky trhu a finančních možností školy. Materiální vybavení je dostatečné, ale ne ideální.

Závěry, celkové hodnocení školy

- 1. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy speciální v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.*
- 2. Školní vzdělávací program ZŠS je zpracován v souladu s cíli školského zákona, dílčí nedostatky v jeho struktuře ve vztahu k příslušnému rámcovému vzdělávacímu programu byly odstraněny během inspekce.*
- 3. Škola umožňuje rovný přístup ke vzdělání všem žákům. Na velmi dobré úrovni se jí daří zohledňovat vzdělávací potřeby žáků se ŠVP a naplňovat vzdělávací cíle stanovené v realizovaných dokumentech a případně tyto cíle vhodně přizpůsobovat možnostem jednotlivých žáků. Škola věnuje pozornost vytváření bezpečných podmínek pro vzdělávání, vzdělávání žáků probíhá v příjemné atmosféře díky empatickému přístupu pedagogů.*
- 4. Ve školním řádu shledala ČŠI rizika v pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, pro jejich odstranění stanovuje lhůtu.*
- 5. Materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích dokumentů. Nedaří se zatím personálně zabezpečit výuku odborně kvalifikovanými pedagogy (pouze jedna vyučující má požadované vzdělání, učitelé na pozicích specialistů – VP, metodik prevence, koordinátor tvorby ŠVP neabsolvovali požadovaná specializační studia. Finanční prostředky aktuálně umožňují realizaci vzdělávacích dokumentů. Trend jejich snižování je ale rizikem pro udržení stávajícího stavu.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dní požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků v bodě 5. Oznámení zašlete na adresu PaedDr. Jarmila Tóthová, ČŠI, Středočeský inspektorát, Karlovo náměstí 44, 280 00 Kolín.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dní požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků v bodě 4. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu PaedDr. Jarmila Tóthová, ČŠI, Středočeský inspektorát, Karlovo náměstí 44, 280 00 Kolín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně dne 27. října 2011

(razítko)

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Tóthová v. r.

Mgr. Zdeňka Čiháková, školní inspektorka

Čiháková v. r.

Mgr. Věra Sirůčková, přizvaná osoba

Sirůčková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Přestavlkách dne 31. října 2011

(razítko)

Mgr. Bc. Hana Fárová, ředitelka školy

Fárová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.